

Visiedocument Feniks de la Fosse

Datum: 1 juni, 2013

*“Als het spreken stopt,
beginnt het praten.
Als het praten stopt,
beginnt het zwijgen.
Als het zwijgen stopt,
beginnt de stilte.
In de stilte
beginnt het spreken.”*

Toon van Loon

Mijn naam is Feniks de la Fosse. Ik ben klinisch psycholoog, psychotherapeut en systeemtherapeut. Sinds 2002 ben ik lid van de Nederlandse Vereniging van Relatie- en Gezinstherapeuten (NVRG) en sinds 2013 ben ik daar supervisor.

Zelf ben ik gevorderd EFT-therapeut (EFT = Emotionally Focused Therapy).

Als psychotherapeut ben ik psychodynamisch opgeleid.

Een relatie tussen een supervisor en een supervisant is in mijn optiek een leerrelatie.

Het leerproces en de ontwikkeling van de supervisant staan daarin voor mij centraal (Inskipp and Proctor, 1993).

In mijn visie dient een therapeut zichzelf als instrument in te zetten.

Als supervisor beschouw ik het als mijn rol om samen met de supervisant het proces in te gaan om hem of haar als systeemtherapeut een steeds verfijnder en gevoeliger instrument te kunnen laten worden.

Hoe ver we als hulpverleners met onze cliënten kunnen gaan heeft mijns inziens alles te maken met hoe ver we met onszelf in ons eigen leerproces gegaan zijn. Mijn taak als supervisor is dat ik verantwoordelijk ben voor het stellen van de kaders, dat ik de focus gedurende de supervisie bewaak en steeds inschat wat precies de behoeften zijn van de supervisant en daarop inspeel.

De hedendaagse psychodynamische benadering van supervisie zoals die wordt beschreven door Frawley O’Dea & Sarnat (2001) waarin het belang van relaties en de inbedding van supervisie in een werkrelatie benadrukt wordt spreekt mij erg aan.

Voor mij ligt de focus op de dynamiek van de cliënten, de interne dynamiek van de supervisant en de onderlinge supervisie relatie. Tijdens het supervisieproces hebben zaken als overdracht, tegenoverdracht en parallele processen dan ook continu mijn aandacht.

Om samen te kunnen werken is onderlinge emotionele veiligheid voor mij een essentiële voorwaarde. De supervisant zal zich bij mij veilig dienen te voelen en zich vrij uit moeten kunnen spreken ten aanzien van gevoelens, gedachten, ideeën en (beoogde) handelingen met betrekking tot het systeem. Zelf zal ik mij ook vrij moeten voelen om mij uit te spreken, vragen te stellen en feedback te geven. Ik vind het belangrijk om tijd te besteden aan het leerklimaat en de benadering die de supervisant nodig heeft om zich binnen de werkrelatie veilig te voelen.

Veiligheid probeer ik neer te zetten middels een duidelijk kader waarbinnen gewerkt wordt zoals dat is neergelegd in het supervisiecontract. Daarin staan zakelijke afspraken en wordt ook vastgelegd wat de leerdoelen van de supervisant zijn. In het kader van de veiligheid zet ik ook mijn stijl van werken duidelijk neer zodat de supervisant weet waar hij of zij voor kiest wanneer er een onderlinge overeenkomst aangegaan wordt.

Gedurende het supervisieproces wordt samen met de supervisant de voortgang met betrekking tot de leerdoelen in de gaten gehouden. Dit vormt een rode draad door proces heen. Daarbij hoor ik ook graag of de supervisant leert wat hij of zij beoogt te leren.

Tevens kan ik tussentijds als supervisor aangeven hoe ik het supervisieproces en de vorderingen daarin ervaar of waar ik denk te moeten bijsturen.

Openheid, transparantie en eerlijkheid in een onderling proces zijn voor mij zelf voorwaarden om van de ander te kunnen leren... Het is mijn eigen '*learning narrative*' (Boyd, 2010).

Zelf streef ik ernaar om zo open, transparant en eerlijk mogelijk in de supervisie-relatie te staan en dit is ook wat ik hoop te ontmoeten in de supervisant. Ik wil dan ook graag weten wat de '*learning narrative*' van de supervisant is zodat ik daarbij kan aansluiten.

Ik vind het belangrijk om elkaar steeds vrij te kunnen aanspreken en bevragen, en tracht creativiteit en inventiviteit te stimuleren. Supervisie is voor mij een persoonlijke relatie die aangegaan wordt, gekleurd door de persoonlijkheid en stijl van beiden.

Mijn aandacht als supervisor ligt bij de volgende zeven focuspunten: de dynamiek van cliënten die wordt ingebracht, de al dan niet bewuste keuze voor strategieën en interventies die de supervisant pleegt, het proces en de relatie tussen de cliënt en de supervisant, de innerlijke ervaring van de supervisant, het *hier-en-nu*-proces tussen de supervisant en mij als supervisor, mijn eigen innerlijke ervaring tijdens de supervisie en de bredere context waarbinnen het werk van de supervisant plaatsvindt (Hawkins & Shohet, 2006).

Wat ik mij ten doel stel is dat er bij de supervisant een besef ontstaat van de wijze waarop bovengenoemde zeven punten in elkaar grijpen. Als supervisor vind ik het belangrijk dat de supervisant binnen de supervisie komt tot reflectie en inzicht in het eigen functioneren en aanvullend daarop ook zelf ideeën ontwikkelt en deze voor zichzelf toetst. Het helpen ontwikkelen van een eigen stijl, die aansluit bij de persoon van de supervisant en past binnen de ontwikkeling en het traject dat hij of zij bewandeld is wat ik beoog. Daarbij verwacht ik dat de supervisant een actieve en lerende werkhouding heeft.

Zelf werk ik als therapeut in mijn praktijk met genogrammen. In het kader van openheid, zelfreflectie en eerder genoemde parallele processen beschouw ik het als wenselijk om samen met de supervisant zijn of haar genogram op te stellen en hierbij stil te staan. De voor mij cruciale vraag hierbij is op welke wijze het gezin van herkomst van de supervisant met de daarbij behorende onderlinge familieverhoudingen doorwerkt in zijn of haar rol als therapeut en deze als zodanig beïnvloedt.

Als supervisor wordt mijn manier van werken gekleurd door het feit dat ik EFT-therapeut ben.

EFT is een integratief model dat drie perspectieven combineert: de hechtingstheorie, het intrapsychische perspectief en het interpersoonlijke perspectief.

De nadruk ligt bij EFT op het hier en nu van gevoelde emoties. Emoties raken ons, ontroeren en beroeren ons en brengen ons letterlijk en figuurlijk in beweging. Emotie in al haar schakeringen fascineert mij en de helende kracht die hiervan uit kan gaan maakt dat ik emoties binnen de therapie graag prominent naar voren wil halen. Het werken met emoties binnen EFT vereist een actieve en betrokken opstelling. Immers, kwetsbare verlangens en gevoelens moeten binnen de veiligheid van de therapie onderling geuit en ontvangen kunnen worden.

Dat ik EFT-therapeut ben maakt dat ik gericht ben op de hechtingsstijl van mijn cliënten.
Als supervisor ben ik daarom ook geïnteresseerd in de hechtingsstijl van de supervisant.
Zal de supervisant zich vrij voelen om steun te vragen, kritiek te uiten, zich te laten bevragen?
Hoe dichtbij kan en mag ik komen als supervisor?
Hoeveel steun en veiligheid moet ik bieden om voor de supervisant tot een zo optimaal mogelijk leerklimaat te komen?
En tevens: Hoe dicht kunnen supervisant en cliënten bij elkaar komen? Als supervisor zal ik de supervisant hier een spiegel voorhouden en leer- en reflectiemomenten voor hem of haar creëren.

Als supervisor beschouw ik het als essentieel om gedurende het supervisieproces naast het begeleiden van de supervisant in zijn persoonlijke ontwikkeling als therapeut tevens aandacht te besteden aan de wijze waarop hij in praktijk gebruik maakt van zijn vakinhoudelijke technisch-theoretische kennis.

Uit de manier waarop deze kennis wordt toegepast ontvouwt zich de unieke persoonlijke stijl van de therapeut...

Tot slot:

Zowel het volgen van individuele als groepssupervisie (met maximaal twee supervisanten) behoort bij mij tot de mogelijkheden.

Individuele supervisie duurt 45 minuten per sessie. Voor groepssupervisie is dit 90 minuten.

Bij elke sessie verwacht ik dat door de supervisant een beeld- en geluidsopname wordt meegebracht van één of meerdere lopende systeemtherapieën. De supervisant wordt geacht zelf gedeeltes te selecteren die hij of zij wenst te tonen met daarbij geformuleerde vragen, opmerkingen en ideeën. Hij of zij is zelf verantwoordelijk voor deugdelijke apparatuur waarop het materiaal kan worden bekeken. Achteraf wordt een reflectieverslag geschreven over de gevolgde supervisie die voorafgaande aan de volgende sessie tijdig naar mij dient te worden opgestuurd.

Referenties:

- Boyd, E. (2010). "Voice entitlement" narratives in supervision: Cultural and gendered influences on speaking and dilemmas in practice. In: Burck, C. and Daniel, G. *Mirrors and Reflections*, Chapter 10. London: Karnac.
- Frawley O'Dea, M.G. and Sarnat, J (2001). *The Supervisory Relationship: A Contemporary Psychodynamic Approach*. New York: Guilford Press.
- Hawkins, P. and Shohet, R. (2006). *Supervision in the Helping Professions*. Milton Keynes: Open University Press.
- Inskipp, F. and Proctor, B. (1993). *The Art, Craft and Tasks of Counselling Supervision. Part 1. Making the Most of Supervision*. Twickenham, Middlesex: Cascade Publications.

Supervisiecontract

Supervisant

Naam:
Adres:
Plaats:
Telefoon:
E-mail:
Werkzaam bij:

Supervisor

Naam:
Adres:
Plaats:
Telefoon:
E-mail:
Werkzaam bij:
Lidmaatschap verenigingen:
Registraties / kwalificaties:

Supervisie

Periode:
Vorm: individueel / groep
Frequentie:
Duur van de zitting:
Aantal zittingen:
Manier van presentatie materiaal: schriftelijk / mondeling / audio-opname / beeldopname / live
Rapportage bijeenkomst: schriftelijk
Evaluatie:
Locatie:

Leerdoelen supervisant

–

–

–

–

Verwachtingen ten aanzien van de supervisant

1. De supervisant houdt zich aan de beroepscode voor psychotherapeuten / leden van de specialistische psychotherapievereniging (zoals NVP, NVRG) eveneens van toepassing op de relatie van supervisor en supervisant.
2. Inbreng van casuïstiek ten behoeve van de supervisiezing.
3. Tijdig aanleveren van materiaal ten behoeve van de supervisiezing.
4. Actieve houding en verantwoordelijk voor therapieverloop.
5. Actieve houding en verantwoordelijk voor eigen therapieproces.
6. Inbreng van materiaal ten behoeve van tussentijdse en eindevaluatie.
7. Rapportage aan opleidingsinstituut / beroepsvereniging / instelling.

N.B. De supervisant is vrij, na overleg van beweegredenen, het contract te ontbinden.

Verwachtingen van de supervisor:

1. De supervisor houdt zich aan de beroepscode voor psychotherapeuten / leden van de specialistische psychotherapievereniging (zoals NVP, NVRG) even als van toepassing op de relatie van supervisor en supervisant.
2. Supervisant is op de hoogte van het recht op vertrouwelijkheid van informatie en klachtrecht.
3. Actieve houding en steunen van de supervisant en het stimuleren van zijn / haar leerproces.
4. Verantwoordelijk voor het supervisieproces en het eventueel bespreekbaar maken van stagnaties in het supervisieproces.
5. Zich inhoudelijk voorbereiden op de supervisie.
6. Bewaken van de tussentijdse evaluatie en de eindevaluatie.

N.B. De supervisor is vrij, na overleg van beweegredenen, het contract te ontbinden.

Evaluatie supervisie

Tussentijdse data:

Einde supervisie periode:

Door middel van:

Criteria zijn:

Eventueel andere punten die zijn overeengekomen:

Het honorarium bedraagt per zitting:

(Bij afmelding binnen 24 uur van tevoren wordt het normale tarief in rekening gebracht.)

Betaling contant / door overboeking op rek. nr.:

t.n.v.

o.v.v.

per zittingen

Plaats:

Datum:

Handtekening:

Handtekening:

Supervisor

Supervisant